

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Hyönteiset elintarvikkeena EU:ssa - missä mennään uuselintarvikemenettelyssä

Anna Mizrahi

ylitarkastaja

kemiallisen elintarviketurvallisuuden yksikkö

Hyönteisten elintarviketurvallisuus

Insect Savo-hankkeen työpaja

18.11.2020

Hyönteisten matka elintarvikkeeksi

- EU:n uuselintarvikeasetus:
 - Uuselintarvike** = tuote, jota ei ole merkittävässä määrin käytetty ihmisravinnoksi EU:n alueella ennen 15.5.1997
 - Turvallisuus elintarvikkeena varmistettava ennen hyväksymistä markkinoille
- Hyönteisillä ei ole merkittävää käyttöhistoriaa elintarvikkeena EU:ssa ennen vuotta 1997
- Edellisen uuselintarvikeasetuksen (EY) N:o 258/97 (sovellettiin 31.12.2017 asti) artiklan 1 sanamuotoa ”eläimistä peräisin olevat elintarvikkeet” pidettiin tulkinnanvaraisena
 - Muutamissa jäsenvaltioissa sanamuotoa tulkittiin siten, että kokonaiset eläimet eivät kuuluneet uuselintarvikelainsäädännön piiriin (ml. Suomi)
 - Näissä maissa hyönteisten tuotanto ja kokonaisten hyönteisten myynti ja markkinointi elintarvikkeina oli mahdollista

EU-tuomioistuimen päätös C-526/19 (1.10.2020)

[\(linkki päätökseen\)](#)

- Article 1(2)(e) of Regulation (EC) No 258/97 of the European Parliament and of the Council of 27 January 1997 concerning novel foods and novel food ingredients, as amended by Regulation (EC) No 596/2009 of the European Parliament and of the Council of 18 June 2009, must be interpreted as meaning that **foods consisting of whole animals intended to be consumed as such, including whole insects, do not fall within the scope of that regulation.**
- Muutamien jäsenmaiden tulkinta oli siis oikea, joten siirtymäaikaa tulisi noudattaa kokonaisille hyönteisille, jotka on saatettu markkinoille elintarvikkeena ennen 1.1.2018 ja joista on jätetty uuselintarvikehakemus 1.1.2019 mennessä.
- Jatkotoimenpiteitä pohditaan parhaillaan useassa jäsenmaassa

Siirtymätoimenpiteet

(EU) 2015/2283 art. 35

- Siirtymätoimenpiteet koskevat sellaisia elintarvikkeita,
 - jotka eivät kuuluneet aiemman uuselintarvikeasetuksen (EY) N:o 258/97 soveltamisalaan (kuten kokonaiset hyönteiset),
 - jotka on saatettu laillisesti EU:n markkinoille viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2018,
 - jotka kuuluvat uuden asetuksen soveltamisalaan JA
 - Joista on toimitettu hakemus tai ilmoitus komissiolle 1.1.2019 mennessä
- Tiettyjä siirtymäaikana sallittuja kokonaisia hyönteisiä voi siis markkinoida elintarvikkeena siihen saakka, kunnes niitä koskeva päätös on tehty
 - Ainakin niissä maissa, jotka noudattivat siirtymätoimenpiteitä jo aikaisemmin: DK, BE, NL, FI, UK, AT, DE
- HUOM! Siirtymäaikana sallittujen hyönteisten tulee kuitenkin olla vireillä olevien hakemusten mukaisia, muut eivät ole sallittuja.

Uuselintarvikeasetus (EU) 2015/2283

- Sovellettu täysimääräisesti 1.1.2018 lähtien
- Uuselintarvikkeen määritelmää täsmennetty
 - Myös kokonaiset hyönteiset ja kokonaisia hyönteisiä sisältävät elintarvikkeet ovat luvanvaraisia uuselintarvikkeita
- Uuselintarvikkeiden turvallisuus arvioidaan ennen niiden pääsyä markkinoille
- Euroopan komissio käsittelee kaikki hakemukset ja myöntää luvat
- Turvallisuuden arvioi Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen EFSA
- Hakemuksen jättäjä määrittelee hakemuksen kohteen
 - Hakemus voi koskea
 - tiettyä hyönteislajia ja kaikkia sitä sisältäviä elintarvikkeita
 - vain tiettyä hyönteistä
 - vain tiettyä hyönteistä sisältävää elintarviketta
- Luvat ovat yleisiä -> jokaisen toimijan ei tarvitse jättää omaa hakemusta, mikäli oma tuote kuuluu jo jonkin jätetyn hakemuksen piiriin.

Hyönteisiä koskevat uuselintarvikehakemukset – missä mennään?

- Hyönteisiin liittyen EU-komissiolle on lähetetty
 - 28 (27 vireillä, 1 vedetty pois käsittelystä) uuselintarvikehakemusta ja
 - 7 (5 vireillä, 2 vedetty pois käsittelystä) kolmansien maiden perinteistä elintarviketta koskevaa ilmoitusta
- EFSA:n riskinarviointiin on edennyt 11 hakemusta, mutta yhtään arviota ei ole vielä valmistunut.
 - Syitä mm. hakemusten puutteellisuus, yleisen tutkimustiedon puute arvioiden tueksi, lainsäädännöllisten raja-arvojen puute
 - Komission arvio on, että ensimmäiset EFSA:n riskinarvioinnit valmistuisivat vuodenvaihteen 2020-2021 tienoilla

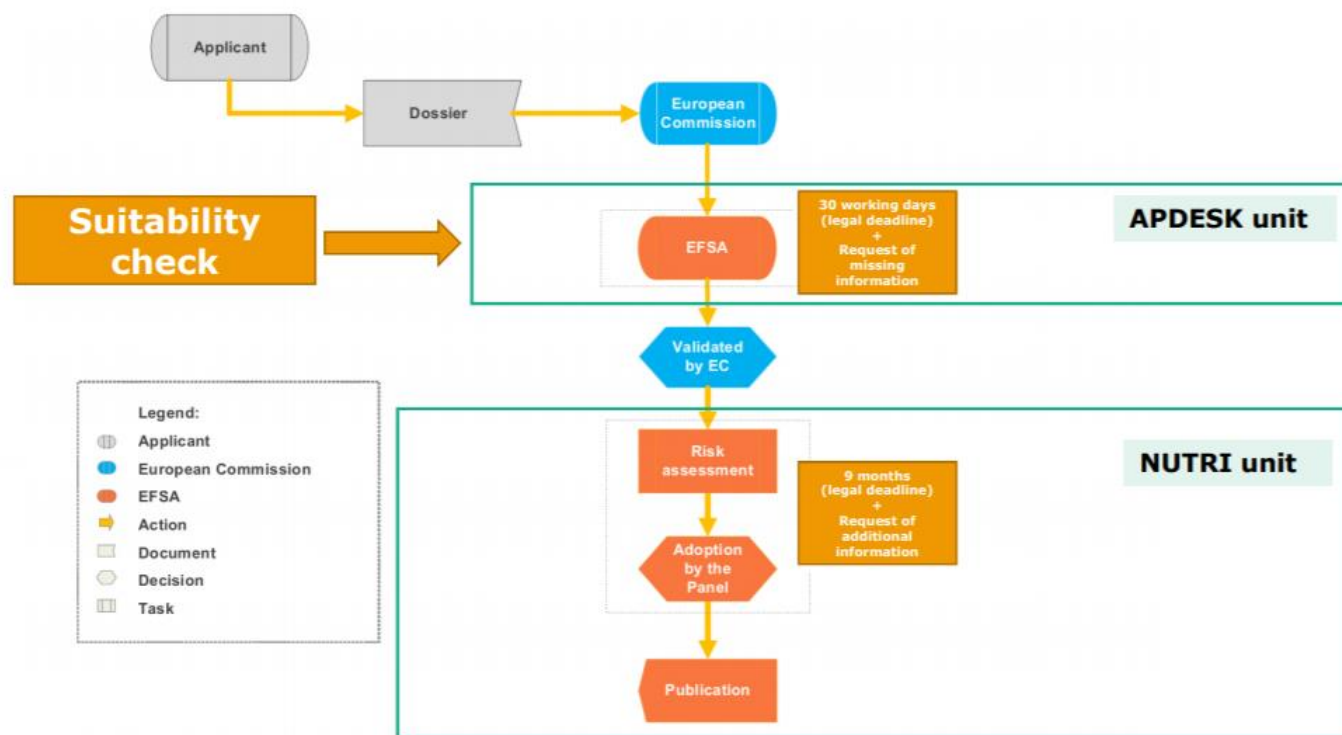

Hakemusten käsittely EFSAssa

Applications workflow: Novel foods

Regulation EU 2015/2283

EFSA:n riskinarvioinnissa olevat hakemukset (EFSA risk assessment)

Hakemus
<i>Alphitobius diaperinus</i> larvae (whole)
Dried mealworms (<i>Tenebrio molitor</i>)
Dried crickets (<i>Gryllodes sigillatus</i>)
<i>Tenebrio molitor</i> (mealworms) as a food and as an ingredient in additional food groups
Honey bee drone brood (<i>Apis mellifera</i> male pupae)
Flour of (whole, blanched and dried) <i>Hermetia illucens</i>
Whole and ground mealworms (<i>Tenebrio molitor</i>) larvae
Whole and ground Grass hoppers (<i>Locusta migratoria</i>)
Whole and ground crickets (<i>Acheta domesticus</i>)
Mealworm flour
Defatted Whole Cricket Powder

EFSA:n alkutarkastuksessa olevat hakemukset (EFSA Suitability check)

Hakemus

Acheta domesticus for consumption as a food and as an ingredient in additional food groups

Locusta migratoria for consumption as a food and as an ingredient in additional food groups

Protein powders from the *Alphitobius diaperinus* larva

Dried *Acheta domesticus*

Tummennettuihin haettu tietosuojaa

Komission käsittelyssä olevat hakemukset (EC Validity check)

Hakemus

Whole desert locust (*Schistocerca gregaria*) products

Finished food based on insects

Products based on *Acheta domesticus*

Whole and grinded mealworm (*Tenebrio molitor larvae*) products for human consumption

Dried Mealworms (*Alphitobius diaperinus*)

Edible insects

Mixture of *Tenebrio Molitor*, *Alphitobius diaperinus*, *Acheta domesticus*, *Locusta migratoria*

Larvae of *Alphitobius diaperinus* (dried or frozen, whole or ground)

The ant species *Lasius fuliginosus*(Latr.)

Acheta assimilis

Acheta Domesticus flour

Protein-rich flour from fresh larvae of mealworm (*Tenebrio molitor*)

Tummennettuihin haettu tietosuojaa

Komission käsittelyssä olevat kolmansien maiden perinteisiä elintarvikkeita koskevat ilmoitukset (EC Validity check)

Ilmoitus

Edible larvae and pupae of ants of the species *Liometopum apiculatum* and *L. occidentale* var. *Luctuosum*

Aegiale hesperiaris

Gryllodes sigillatus

Whole Frozen Cricket & Whole Dried Cricket

Hyönteisten elintarvikekäyttö 1.1.2019 lähtien

- Seuraavien kokonaisten hyönteisten käyttö elintarvikkeena on **sallittu** Suomessa siihen saakka, kunnes niitä koskevat hakemukset on käsitelty:
 - *Acheta domesticus* (kotisirkka)
 - *Alphitobius diaperinus* larvae (kanatunkkarin toukka, "buffalomato")
 - *Apis mellifera* male pupae (mehiläinen, kuhnuritoukka)
 - *Gryllodes sigillatus* (trooppinen kotisirkka)
 - *Hermetia illucens* larvae (mustasotilaskärpäsen toukka)
 - *Locusta migratoria* (idänkulkusirkka)
 - *Schistocerca gregaria* (aavikkokulkusirkka)
 - *Tenebrio molitor* larvae (jauhopukin toukka, "jauhomato")
- Ovat olleet laillisesti markkinoilla jossain EU-jäsenmaassa ennen 1.1.2018
- Lähetetty komissiolle uuselintarvikehakemus/-ilmoitus 1.1.2019 mennessä

Hyönteisten elintarvikekäyttö 1.1.2019 lähtien

- Seuraavien kokonaisten hyönteisten käyttö elintarvikkeena on **kielletty** siihen saakka, kunnes niille on haettu ja myönnetty uuselintarvikelupa:
 - *Alphitobius laevigatus* (kiiltotunkkari, toukka)
 - *Galleria mellonella* (isovahakoisa, toukka)
 - *Gryllus assimilis* (kenttäsiirkka)
 - *Gryllus bimaculatus* (kaksitäpläsiirkka)
 - *Schistocerca americana* (amerikan kulkusiirkka)
 - *Zophobas atratus* (kuningasjauhomato, toukka)
- ovat olleet laillisesti markkinoilla jossain EU-jäsenmaassa ennen 1.1.2018
- ei ole lähetetty komissiolle uuselintarvikehakemusta/-ilmoitusta 1.1.2019 mennessä

Hyönteisten elintarvikekäyttö 1.1.2019 lähtien

- Seuraavien kokonaisten hyönteisten käyttö elintarvikkeena on **kielletty** siihen saakka, kunnes niille on haettu ja myönnetty uuselintarvikelupa:
 - *Aegiale hesperiaris* (*Aegiale hesperiaris* –perhosen toukka, ”maguey-mato”)
 - *Liometopum apiculatum* *larvae, pupae* (*Liometopum apiculatum* –muurahaisen toukka ja kotelo)
 - *Liometopum occidentale* *larvae, pupae* (*Liometopum occidentale* – muurahaisen toukka ja kotelo)
- eivät ole olleet laillisesti markkinoilla EU:ssa ennen 1.1.2018
- uuselintarvikelupahakemus vireillä

Huomioitavaa: Tietosuoja

- **Jos lupapäätöksessä myönnetään tietosuoja tiettyä hyönteislajia koskevalle hakemukselle, eikä vastaavaa kyseistä hyönteislajia koskevaa hakemusta ole enää käsiteltävänä, kyseistä hyönteislajia ei saa pitää markkinoilla elintarvikkeena enää kuin yritys, jolle tietosuoja on myönnetty.**
- Vasta tietosuojan rauettua (5 vuotta) myös muut toimijat voivat tuoda kyseistä hyönteislajia markkinoille elintarvikkeena luvan edellyttämällä tavalla.

Huomioitavaa: kolmasmaatuonti

- Uusi valvonta-asetus (EU) 625/2017 sekä sen nojalla annetut tuontia koskevat täytäntöönpanoasetukset tulivat voimaan 14.12.2019
- Niiden myötä vain uuselintarvikeluvan saaneita ja sen mukaisia hyönteisiä saa tuoda elintarvikkeeksi EU:hun ja vain niistä kolmansista maista, jotka on siihen tarkoitukseen hyväksytyjä (Etelä-Korea, Kanada, Sveitsi)
 - Käytännössä hyönteisten tuonti kolmansista maista elintarvikkeena/elintarvikkeeksi EU:hun ei ole mahdollista
 - Suomessa sallitaan kuitenkin siirtymäaikana sallittujen kokonaisten hyönteisten tuonti hyväksytyistä maista

- Sisältö mm.
 - Ohje ”Hyönteiset elintarvikkeena”
 - Usein kysytyt kysymykset
 - Lista sallituista hyönteislajeista
 - Hyönteistuottajan muistilista
- Pyritään pitämään ajan tasalla ja päivittämään säännöllisesti
- Tietoa myös ruotsiksi ja englanniksi

The screenshot shows the Ruokavirasto website interface. At the top, there is a navigation bar with the Ruokavirasto logo, the text 'RUOKAVIRASTO Livsmedelsverket • Finnish Food Authority', and a search bar. Below the navigation bar, there is a breadcrumb trail: 'Etusivu » Yritykset » Elintarvikeala » Elintarvikkeiden alkutuotanto » Eläimistä saatavat elintarvikkeet » Hyönteiset'. The main content area is titled 'Hyönteiset elintarvikkeina'. On the left, there is a sidebar with a dropdown menu for 'Hyönteiset' and a list of links: 'Lista siirtymäaikana sallituista hyönteislajeista', 'Jätetyt uusielintarvikelupahakemukset', 'Hyönteisallergia', 'Hyönteistuottajan muistilista', 'Ohjeet', 'Usein kysytyä hyönteisruoasta', and 'Seminaari hyönteisalan toimijoille'. The main text explains that the Food Authority has issued guidelines for the production and sale of insects as food, and that in Finland, only whole insects are allowed for consumption. It also mentions that insect producers can register as food business operators. On the right, there is a 'Lisätietoa' section with links to 'Hyönteiselintarvikkeiden tuonti EU:n sisämarkkinoilta', 'Rekisteröityminen rehualan alkutuotannon toimijaksi', 'Hyönteisten rehukäyttö', 'Uuselintarvikkeet', 'Uuselintarvikeluvan hakeminen', and 'Yleistodistus elintarvikkeeksi käytettävien hyönteisten ja hyönteistuotteiden vientiin'.

hyonteiset@ruokavirasto.fi

- Kaikki hyönteisiin liittyvät kysymykset
- Yhteispostilaatikkoa päivystetään säännöllisesti ja kysymykset välitetään tarvittaessa eteenpäin oikeille henkilöille vastattavaksi.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kysyttävää?

Anna Mizrahi

ylitarkastaja

anna.mizrahi@ruokavirasto.fi

+358 50 434 2203

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

